

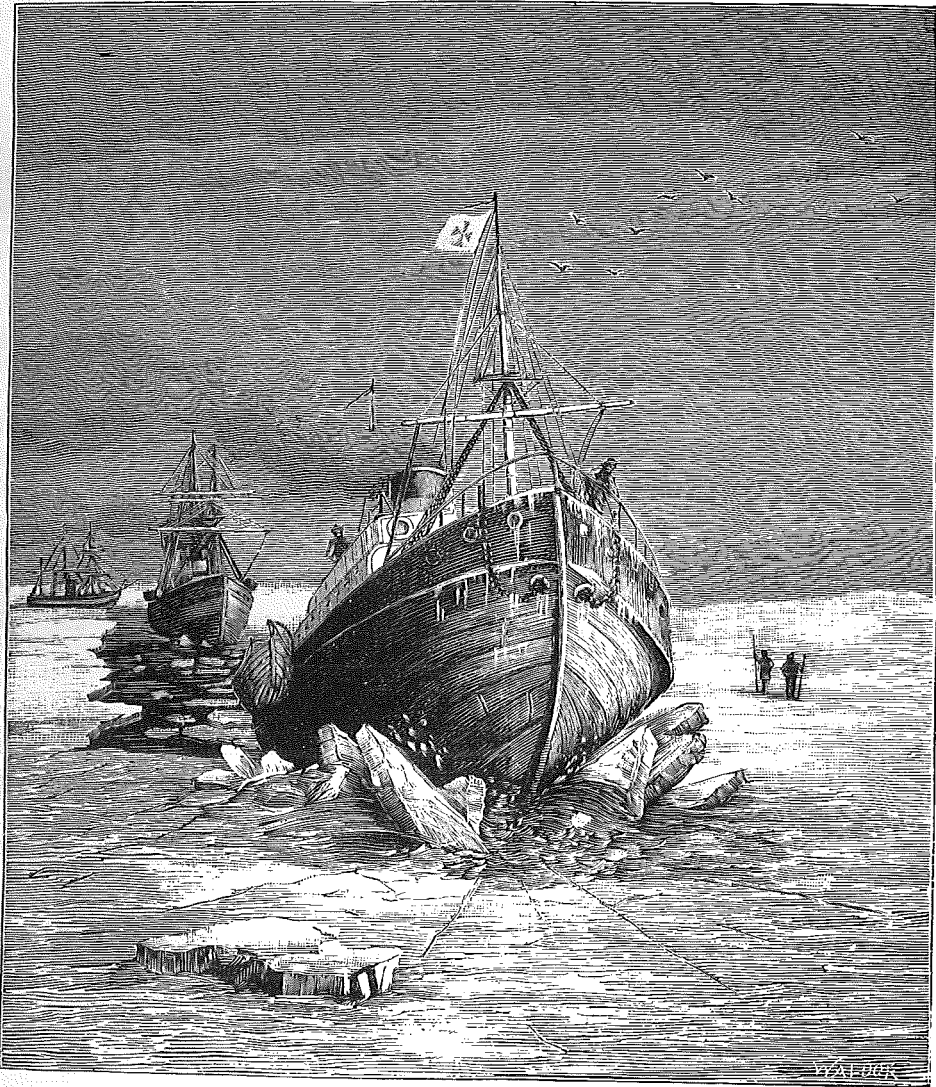
Børne Blad

Entered, at the post-office at Decorah, Iowa, as second class matter.

Nr. 2.

10de januar 1892.

18de aarg.

Gjennem isen.

Børneblad

ubkommer hver søndag og koster 50 cents for aaret, bestalt i forskud. I pakker til en adresse paa over 5 ekspl. leveres det for 40 cents, og over 25 ekspl. for 35 cents. Et Norge koster det 60 cents.

Penge og bestillinger, samt alt, hvad der angaar ekspeditionen, sendes direkte til LUTH. PUB. HOUSE, Decorah, Iowa.

All dekommande redaktionen af bladet sendes til Rev. C. Wulfsberg, Decorah, Iowa.

Bibehistoriske spørgsmaal.

(Over det nye testament.)

Svar paa disse spørgsmaal vil børnene finde ved at læse sin bibelhistorie (Bogt). Om Iederens betilgenhed, se kortet bag i bogen. Det tal, som staar foran spørgsmaale, svarer til det stykke i bibelhistorien, hvorover der katekiseres.

83 a.

Hvilken bøn indeholder dette stykke? Hvem har lært os denne bøn? I hvilken anledning lærte Jesus sine disciple den? Pleiede Jesus selv bede? Skal ogsaa vi bede stittig til Gud? Kan vi være Guds børn uden at bede? Er det ikke derfor vigtigt for os, at vi stadig betragter det hellige „Faderbor“?

Hvad er da det første, Jesus har lært os at sige i denne bøn? Hvem er det altsaa, vi her taler til? Er da Gud vor fader? Men naar nu Gud er vor fader, hvad er da vi ligeoverfor ham? Og naar vi er Guds børn, hvorledes er han da findet mod os? Vil han da gjerne opfylde vor bøn? Men kan han ogsaa give os, hvad vi beder om? Hvorfor kan han det? Staar der ikke ogsaa i disse ord noget som minder os derom? Hvad skal derfor denne indledning hjælpe os til, under vor bøn?

Hvor mange forskellige ting beder du om i Faderbor? Hvor mange bønner har du derfor ogsaa? Navn disse bønner? Hvad er det første, du beder om? Er ikke Guds navn fuldkommen helligt? Kan det da blive mere helligt end det er? Hvad er da meningen af denne første bøn? (Se katekismen 83de part).

Hvorom beder du i den anden bøn? Hvad forstaar vi her ved Guds rige? Svar: Derved forstaar vi naadens rige her paa jorden, hvori Gud stjaanter os syndernes forladelse, retfærdighed, fred og glæde og ærens rige i himmelen, hvor vi i al evighed skal nyde det evige liv og salighed sammen med Gud og alle hans engle. Hvorledes kan nu dette rige komme til os? Svar: Gjennem evangeliet, samt daabens og alterens sakramente. Hvem er det, som gjennem disse midler virker paa vore hjærter? Og hvad er det, den Helligaand vil virke hos os? Hvad er det altsaa, du først og fremst beder om i den anden bøn? Men er det nok, at den Helligaand staber troen i vort hjerte? Hvad mere maa han gjøre for os, saafremt

vi skal blive salige? Beder vi i denne bøn ogsaa om, at han skal opholde os i troen? Hvad bliver altsaa hele indholdet af den 2den bøn? (Se katekismen).

En juleaften i aaret 1813.

(Slutning.)

Afted gif det. Forfærdede stod alle og saa efter de bortdragende fiender, som i løbet af et par timer havde udplyndret deres fredelige landsby; i bagtravet mellem trainet kjørte sognefogden med en halv snes syge svensker i sin vogn; paa en anden vogn, som svenskerne ogsaa havde taget i landsbyen, var pakket en del af det plyndrede gods. Stille faldt sneen i store flokker, og snart var hele toget forsvundet.

Sognefogdens stakkels børn vilde slet ikke lade sig trøste, kun Margrete forstod at lægge sin sorg i Guds haand; hun sølte det store ansvar, der hvilede paa hende, og det gav hende kraft.

Aftenen kom. Margrete melkede tjørene, hentede et af de skjulte brød ned fra høloftet og gav de smaa deres aftensmad. Den gamle karl gif tidlig til sengs, i kammeret ved siden af laa den febersyge pige — ogsaa for hende sørgede den lille husmor. Derpaa bragte hun de mindste søskende til sengs og bad deres aftensbøn med dem, medens de ældre blev siddende oppe med hende et par timer. O, hvor blæste det koldt derude, og hvor var det stille herinde i den lille, slet oplyste stue. Endelig lagde børnene sig urolige og forknylte til ro, og sønnen luskede ogsaa Margretes tunge øienlaag. Med foldede hænder sov hun ind.

Næste morgen rykkede nye afdelinger af den fiendtlige hær ind i landsbyen og fordelte sig i husene. Nu fik ogsaa sognefogdens børn indvartering, og huset blev paanygjennemsøgt efter levnelismidler, uden at dog noget fandtes; thi Margrete tog sig nok i

agt for at forraade noget om de seks paa høloftet skjulte brød, som hun ikke kunde undvære til sig og sine 9 husfæller. Nu blev der et broget liv i huset. Loen blev belagt med et godt lag haln, medens hestene anbragtes dels i stalden, dels i laden. Det var en forfærdelig tumult, dog gjorde de ikke børnene noget. Men da de trak den røde ko, der var alles yndling, ud af stalden for at slagte den, da græd børnene bitterlig. Noget derefter kom paa to vogne levnetsmidler fra den nærliggende herregaard, og nu begyndte der en logen i den store vasserkjædel; udenfor i gaarden brændte et vældigt baal, og her stegtes en del af den slagtede ko paa spid. Lykkeligvis delte soldaterne medlidende noget ud til børnene og husets folk, og den følgende morgen drog ogsaa denne trop bort.

Dagen efter, just som Margrete havde melket tjørene, hørtes der skud. „Alt dog; har de stødt sammen!“ raabte Hans Tørgen forfærdet.

„Hvem mener du?“ spurgte pigebarnet.

„Naturligvis vore soldater med russerne og svenskerne!“ lød svaret.

Og det var virkelig tilfældet. Det var angstelige timer for alle og ikke mindst for stakkels Margrete. I tre dage havde nu faderen været borte, og ikke en stavelse havde de endnu hørt fra ham. Skiftets torden blev bestandig heftigere; der tjæmpedes fra om morgenen kl. 7 til henimod solnedgang. Først næste morgen erfarede man noget nærmere om slaget. Den karl, som samtidig med sognesogden var bleven slæbt bort af fienden, kom hjem med sine heste og fortalte, at de danske efter en haard kamp ved Sehested havde slaaet sig igjennem til Rendsborg, og at det var lykkedes ham at undslippe med hestene.

„Men hvor er sognesogden?“ spurgte landsbyfolkene.

„Det ved jeg ikke“, svarede han bedrøvet, „endnu i gaar saa jeg hans heste og

vogn, men ikke ham; de havde i forgaars faaet fat paa ham, da han gjorde et forsøg paa at slippe bort, fordi han længtes saa meget efter sine stakkels børn. Jeg saa to kofakter slæbe affled med ham mellem sig, og siden har jeg ikke set noget til ham; jeg er meget bange for, at de har sludt ham.“

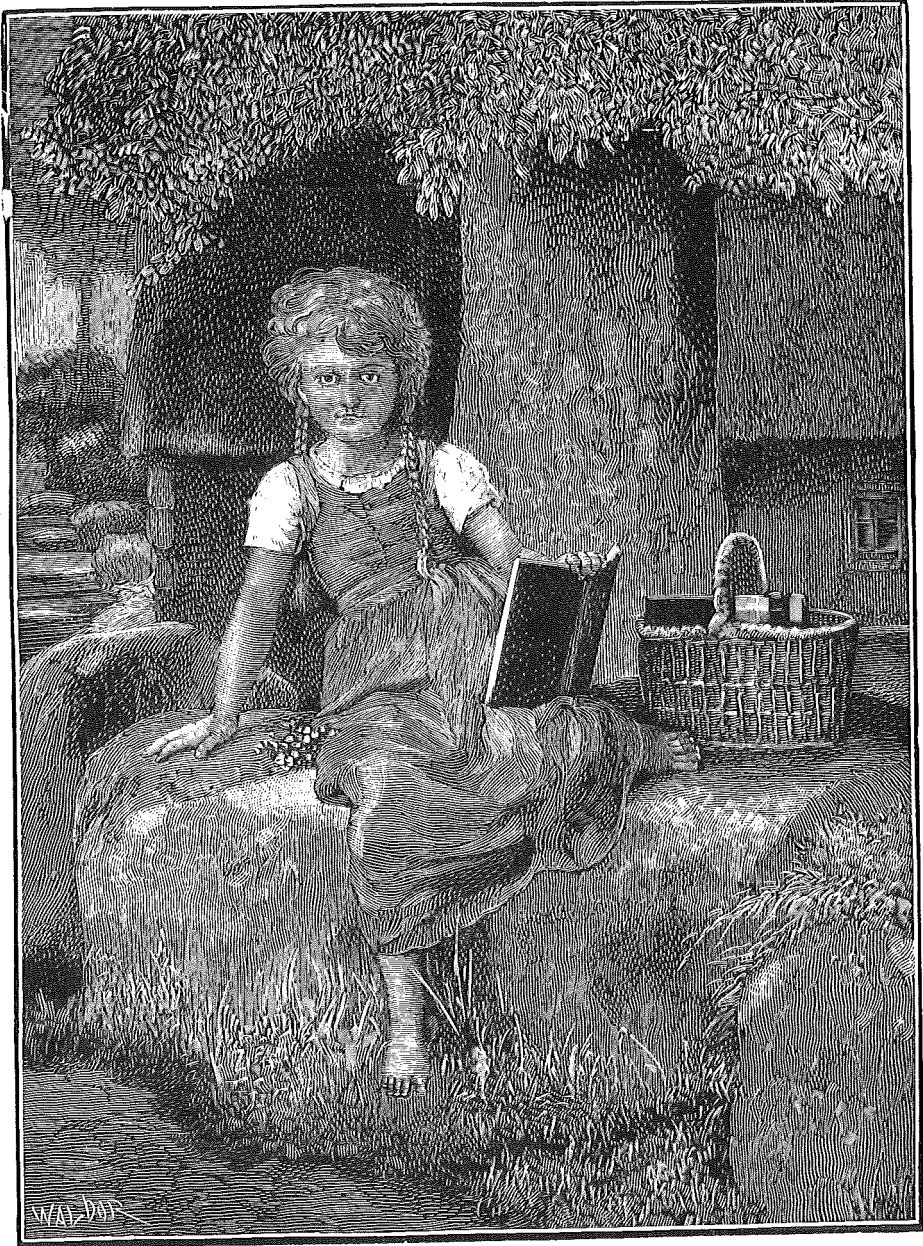
„Hvor det er forfærdelig søgeligt!“ raabte den ene efter den anden, fuld af bekymring og frygt.

„Men I maa ikke fortælle børnene noget derom!“ advarede karlen dem; „thi jeg ved det jo ikke sikkert, jeg tror det kun.“

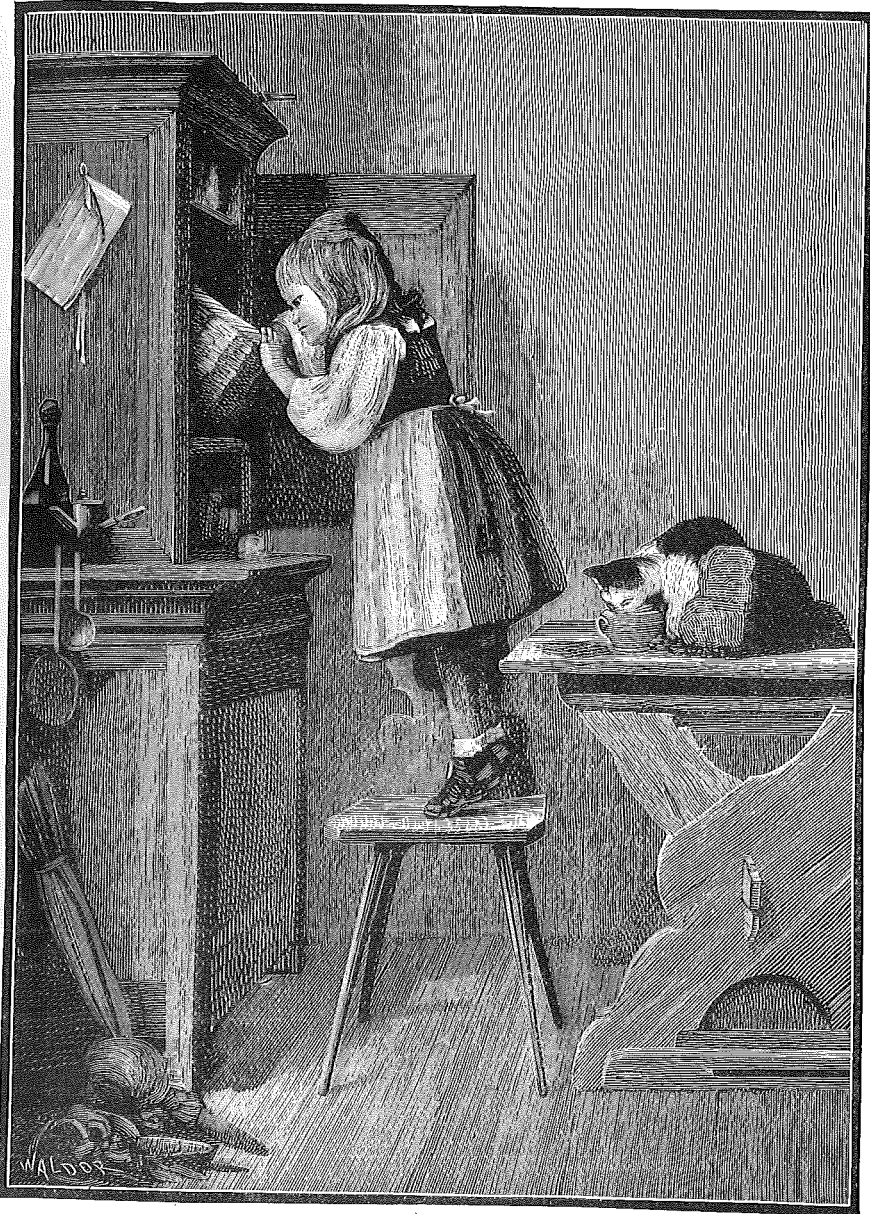
Men da Margrete hørte, at karlen var kommen ene hjem, blev hun betagen af en uncævnelig angst. Med stor forsigtighed fortalte han hende, hvad han vidste, men lod sig ikke merke med sin sørgelige formodning. Grete kunde dog se paa alle naboerne, at de frygtede det værste, og hun vred henderne og jamrede: „Alt, vor kjære far! de har sikkert sludt ham!“ Konerne søgte at trøste hende, men forgjæves.

Nu kom der en svær tid for de stakkels børn, fuld af uro og angstelse. Snart gryede et svagt haab i deres hjerter, at han endnu levede, snart blev de igjen betagne af den pinligste angst og troede fuldt og fast, at han allerede var død. Endnu maatte Margrete passe huset alene, og dertil kom alter, nogle dage derefter, stor indkvartering, og nu var der paany og i længere tid tumult og uro i gaarden. Nu tog soldaterne endog de to store træktude og drev dem bort. For de stakkels børn var det svært at se paa alt dette og hver dag at have de folk for øie, som havde slæbt deres kjære far bort og nu maasse endog havde mishandlet og dræbt ham.

Under af denne nød og bekymring nærmede julen sig. Et par dage før juleaften drog de fiendtlige soldater bort; men endnu herskede den samme ubished om sognesogdens skjæbne, og børnenes hjerter var opfyldte af sorg og usigelig angst.

En læsetime i det frie.

To tyve paa én gang.

Den 24de december kom; det var en mørk, skyfuld dag, sneen laa høit i skoven, paa marker og tage. O, hvilken herlig fest det endnu ifjor havde været med baade far og mor; hvor glade havde de alle samlet sig om det straakende juletræ. Da Margrete med de to ældste søskende om eftermiddagen stod udenfor husdøren, og klokkerne ringede festen ind, blev hun saa inderlig bedrøvet.

„Hør“, udbrød Fredrik, „hør juleklokkerne!“

„Ja vist“, svarede Anna, „de ringer til julefest. Kom lad os gaa ind.“

Taarerne stod Margrete i øinene, hun tog sin søster ved haanden, og de gik atter ind i stuen. Der var koldt og mørkt. Den gamle karl vilde dog gaa ud og søge efter noget til at fyre i kalkelovnen med, for at de i det mindste paa den hellige juleaften kunde faa det en smule varmt. Han fandt i laden lidt gammelt tømmer og gjorde ild paa. Snart flammede det lystig op i kalkelovnen, Margrete tændte lampen i stuen og lygten til kostalden; i aften vilde pigen for første gang efter sin sygdom melke med. Margrete bragte de yngste søskende til ro, bad som fedbavnlig en barnlig aftenbøn med dem, og førte dertil som de foregaaende aftener en inderlig bøn om, at Gud vilde hjælpe dem i deres nød og snart lade dem vide, hvorledes det var gaaet deres kjære far. De ældre søskende krøb sammen paa bænken ved væggen.

Margrete havde just sagt „Amen“, da udbrød hun urolig lyttende: „Lys, der er nogen ved døren!“

„Nei, vist ikke“, mente den gamle karl, „det er blot vinden.“

Men Margrete lyttede endnu ibrigere med spændt opmærksomhed. „Hører du ikke? nu kommer der nogen langs med huset.“

„O, jeg er saa angst, saa angst!“ klagede de smaa, medens de ængstelig saa hen til de halvt optøede vinduer.

J det samme traadte en mørk skikkelse

tæt hen til vinduet, bankede paa og raabte: „God aften, børn!“

De smaa kreg høit af forførdelse. Men stemmen lød saa bekjendt og venlig, og nu lød det igjen: „God aften, børn, det er jo mig, eders far! Luk mig ind til eder!“

Ja, nu kjendte de sin fars stemme, og som med en mund jublede de: „O far, far!“ J et nu var Margrete ved bagdøren, aabnede den og laa henrykt i sin fars arme. Snart sad han i stuen midt imellem alle sine børn, der sulde af fryd klynge sig op til ham. J sandhed, nu var glæden dragen ind i det før saa bedrøvede hjem, det var en glad, en lyfsalig juleaften.

„Nu, børn!“ sagde faderen lidt efter, „et juletræ har vi rigtignok ikke i aar; men vi vil af ganske hjerte takke Gud, at vi atter er samlede, og det paa den hellige aften, da han sendte sin søn, den enbaarne, til os mennesker.“

Ja, alle ulykker og hjemløgheder, hvor sørgelige de end havde været, var nu glemte for den store glæde, at far og børn igjen var samlede. Hvor meget var der nu ikke at fortælle om den ubstændne angst, om den forulykkede flugt, og om, hvorledes det dog tilsidst var lykkedes at undfly. Endog hestene skulde de faa igjen, fortalte faderen, de var anbragte hos en ven i nabolandsbyen. Men hvad de havde mistet af gods og eiendom, det vilde den gode Gud nok give dem igjen — og han har ogsaa gjort det.

Den optagne knappemaal.

Den lille Kristoffer Gottlieb havde ikke mere nogen far, og hans mor laa syg. Da ingen gav ham at spise, gik han bort og tiggede sit brød i nabolaget. Paa tredje dag kom han til Danzig i den rige kornhandler Samuel Richters magasin og bad bogholderen om en almisse, men blev afvist med haardhed. Kornhandleren, som

Hørte gutten græde, spurgte, hvad der stod paa, og saa da just gutten snige sig ud ad døren, samt at han bøjede sig ned og tog noget op fra gulvet. „Holdt, hvad tog du op der, gut?“ raabte han nu, og Gottlieb vendte sig om og viste ham en knappenaal, som han havde taget op. „Og hvad vil du med den?“ „Min trøje er saa pjaltet“, svarede gutten, „naar jeg bester det største hul sammen med denne naal, saa hjælper det lidt.“ Kjøbmanden saa ham i ansigtet, det var blegt, de blaa øjne fulde af taarer. De pjaltede klæder skjulte kun daarlig legemet, og fødderne var bare. Det valte herrens medlidenhed. „Men flammer du dig ikke ved at tigge?“ spurgte han. „Å, kjære herre“, svarede den lille, „jeg vilde meget hellere arbejde, men jeg forstaar ingen ting, og tungt arbejde kan man endnu ikke bruge mig til. Min far er død for tre uger siden, min mor er syg og græder altid, saa kunde jeg ikke udholde det længere, men gif bort og har anraabt mange mennesker om hjælp, men kun en eneste bonde gav mig igaar morges et stykke brød, de andre afviste mig alle med skjældsord. Mine smaa brødre hjemme har kanske heller ingen ting faaet, siden jeg gif bort.“

Kjøbmanden greb i lommen og sagde: „Her har du en halv gylden, gaa og køb brød for halvdelen til dig og dine søskende, og bring mig resten af pengene igjen.“ Gottlieb kysede ham paa haanden og løb glad bort, men kom snart løbende igjen med et stort brød i den ene haand og pengene i den anden, og bad om at laane en kniv for at affjære et stykke brød. Han skar et stykke i hast, men skansede pludselig, lagde brød og kniv fra sig, foldede hænderne og bad høit:

„Kom, herre Jesus, jeg beder dig:

Beslign, hvad du har givet mig!“

Kjøbmanden betragtede ham med velbehag og spurgte endnu næriere om hans omstændigheder. Gutten behagede ham mere

og mere, og han tænkte: „Der maa kunne blive noget godt af dette fromme, trofældige barn.“ Den medlidende kjøbmands hjerte blev rørt ved denne barnlige fromhed, den omtanke, at han tog knappenaaen op, den ærlighed, hvormed han bragte pengene tilbage, og den renlighed, som vidnede om, at han siensynlig havde vasket ansigt og hænder. Han havde selv været fattig; Gud havde givet ham stor rigdom, og han havde ingen børn, saa tænkte han: Gud sender vist denne gut for at prøve din taknemmelighed. „Hør, du lille“, sagde han, „har du da lyst til at lære noget?“ „Å ja“, raabte Gottlieb, tog sin katetismus op af lommen og begyndte at læse: „Du skal hædre din fader og din moder osv.“ Dette lærte jeg igaar, da jeg sad under et træ og var træt.“ Da tog kjøbmanden ham op, kysede ham og sagde; „Nu vil jeg være din far, du fattige gut. Jeg vil give dig at spise og drikke og lade dig lære noget, saa at du kan fortjene dit brød og hjælpe din mor og dine søskende. Saa skal Gud velsigne det. Vær blot from og flittig.“

Gutten var ude af sig selv af forundring og glæde; han kysede Richters hænder. Men saa faldt hans tanke atter paa mor og søskende, og dette gjorde ham nedslagen. Men kjøbmanden beroligede ham med løfte om, at han ogsaa vilde tage sig af dem. Han lod nu klæde gutten anstændig paa og overgav ham til sin hustru, der ogsaa viste sig som en sand mor for ham. Gottlieb stræbte ved trofast, flid og kjærlighed til sine fosterforældre at vise, at de ikke havde ødslet deres kjærlighed paa en uværdig. Han lærte handelen og blev omsider arving efter sine fosterforældre, som han elskede i livet og begræd bittert, da de døde, og med sin formue gjorde han godt imod tusender, som derfor velsignede ham.

(„Krist. Børnetid.“)

Lille Majas uforstand.

Det var vist ikke Majas mening at staa nogen, tværtimod, hun mente at forbedre tingene ved sine ubetænksomme forsøg, men hun gjorde ofte ondt istedetfor at udrette, hvad hun ønskede, saa at det havde været bedre ikke at befatte sig med ting, som hun ikke forstod sig paa.

En dag f. eks. da hun var paa besøg hos sin bedstemoder, glædede hun sig meget ved at betragte hendes guldfiske. Efterat hun en stund havde seet paa, hvorledes de svømmede omkring, stillede hun en stol tæt ved glaskassen, og da hun var steget op derpaa, stak hun haanden ned i vandet for at se, om fiskene vilde komme op eller svømme endnu hurtigere omkring. Men idetsamme hendes haand rørte ved vandet, sandt hun, at det var kolbt.

„Stakkels fiske,” sagde hun, „J maa rigtig fryse i det kolde vand; jeg vil se til, om jeg ikke kan varme noget til eder!”

Idet hun sagde dette, hoppede Maja ned af stolen, sprang ud i kjøkkenet, fik fat i en thekjedel og bar den, uagtet den var temmelig tung, ind i det rum, hvor fiskene var. Derpaa steg hun op paa stolen igjen, og med fare for at spille det kogende vand over sig, tømte hun kjedelens indhold over fiskene.

Ja, hun varmede dem virkelig, men i den grad, at om en liden stund var de alle brændte tilbøde. Maja havde vissevis ikke havt til hensigt at dræbe dem, men det havde intet at betyde, hvad hendes hensigt var, de var stendøde alligevel!

Overvei nøie ethvert af dine skridt, og naar du er uvis, da søg raad og veiledning hos andre, som er klogere end du selv!

Den artige gut.

„Hil De have min plads, herre? Jeg vil heller staa,” sagde en liden gut, der sad i en luffet stol en dag, som kirken var ganske fuld af folk, til en ældre herre, som stod i den aabne gang udenfor.

„Mange tak, mit barn,” svarede Herren og smilte taknemmelig til den lille fyr, „det vil jeg gjerne, og saa kan du sidde paa mit skjød, om du vil.”

Da gudstjenesten var forbi, spurgte den gamle herre gutten om, hvad han hed og tilføiede: „Hvorfor opgav du saa god en plads?”

„Fordi mor har lært mig, at jeg aldrig maa sidde ned, naar der er nogen ældre person nær mig, som er nødt til at staa.”

Denne gut havde en god moder, og denne moder havde en god søn.

Søndag overalt.

En søndag kaldte en dame paa sin lille gut, som kastede marmorlugler paa fortauget, og bad ham komme ind.

„Bed du ikke, at du ikke skulde være der, min søn?” sagde hun. „Gaa ud i gaarden, naar du ønsker at lege med dine lugler, det er jo søndag.”

„Ja, det vil jeg,” svarede den lille gut, „men er det ikke søndag ogsaa i gaarden, mor?”

Oplosning paa gaarden i nr. 52.

Rjelderer.

Billedgaade.

N²

d t

t.